

Cuprins

Capitolul I. Coordonate generale ale răspunderii în noul Cod civil român	1
<i>Secțiunea 1. Formele răspunderii civile</i>	1
<i>Secțiunea a 2-a. Unitate/dualitate în răspunderea civilă</i>	3
<i>Secțiunea a 3-a. Dreptul de opțiune</i>	7
<i>Secțiunea a 4-a. Răspunderea civilă a profesioniștilor</i>	8
<i>Secțiunea a 5-a. Aspecte privind repararea prejudiciului în dreptul internațional privat</i>	10
Capitolul al II-lea. Principiile reparării prejudiciului	12
<i>Secțiunea 1. Repararea integrală a prejudiciului</i>	12
§1. Reglementarea noului Cod civil român	12
§2. Semnificația și conținutul principiului reparării integrale	13
§3. Componentele prejudiciului reparabil din perspectiva principiului reparării integrale	17
3.1. Cheltuielile efectuate de victimă pentru evitarea sau pentru limitarea prejudiciului	17
3.2. Pierderea șanse de a obține un avantaj sau de a evita o pagubă	19
3.2.1. Reglementarea pierderii șanse în noul Cod civil român	19
3.2.2. Noțiune, trăsături caracteristice ale prejudiciului care constă în pierderea șanse	21
3.2.3. Evaluarea șanse pierdute	23
<i>Secțiunea a 2-a. Repararea în natură a prejudiciului</i>	24
§1. Noțiune. Sediul materiei	24
§2. Stabilirea despăgubirilor	25
Capitolul al III-lea. Condițiile răspunderii civile	27
<i>Secțiunea 1. Fapta ilicită</i>	27
§1. Reglementare	27
§2. Noțiune	28
§3. Caracteristici	29
§4. Autonomie	30
<i>Secțiunea a 2-a. Prejudiciul</i>	30
§1. Noțiune	30
§2. Aspecte privind regimurile speciale de indemnizare	31

2.1. Prevederile Codului civil român	31
2.2. Pagubele generate de produsele cu defecte	33
2.2.1. Domeniul de aplicare a Legii nr. 240/2004	33
2.2.2. Temeiul răspunderii pentru prejudiciu	34
2.2.3. Condițiile acțiunii în reparație. Prejudicii reparabile	34
2.3. Daunele nucleare	36
2.3.1. Cadrul normativ	36
2.3.2. Prejudiciile pentru care intervine răspunderea	37
2.3.3. Persoanele responsabile. Cazurile în care nu se răspunde pentru prejudiciu	38
2.4. Prejudiciul ecologic	39
2.4.1. Definiții în legislația specială	39
2.4.2. Fundamentul răspunderii pentru daune ecologice	39
2.4.3. Repararea prejudiciului ecologic	40
2.4.4. Aspecte de drept internațional privat	41
2.5. Prejudiciile cauzate prin erori judiciare	42
2.6. Prejudiciile cauzate prin acte administrative ilicite ale autorităților publice	43
<i>Secțiunea a 3-a. Cauzalitatea</i>	44
§1. Definiție. Reglementare	44
§2. Prejudiciul generat de un complex de împrejurări	44
<i>Secțiunea a 4-a. Vinovăția</i>	45
§1. Noțiune. Terminologia noului Cod civil	45
§2. Elementele	46
§3. Formele	47
§4. Gradele culpei	47
§5. Criterii particulare de apreciere a vinovăției în noul Cod civil	48
§6. Vinovăția în cazul profesioniștilor	49
Capitolul al IV-lea. Prejudiciul în prezența cauzelor justificative	52
<i>Secțiunea 1. Legitima apărare</i>	52
§1. Noțiune, condiții	52
§2. Repararea prejudiciului conform art. 1360 alin. (2) și art. 1362 C. civ.	54
<i>Secțiunea a 2-a. Starea de necesitate</i>	57
§1. Noțiune	57
§2. Condiții	57
§3. Divulgarea secretului comercial	59

3.1. Secretul comercial – cauză exoneratoare de răspundere în noul Cod civil	60
3.2. <i>De lege ferenda</i>	62
<i>Secțiunea a 3-a. Îndeplinirea unei activități impuse ori permise de lege sau executarea ordinului superiorului</i>	64
<i>Secțiunea a 4-a. Exercițiul drepturilor subiective</i>	66
§1. <i>Neminem laedit qui suo jure utitur</i>	66
§2. Exercițiul dreptului subiectiv	67
§3. Abuzul de drept – graniță a exercițiului dreptului subiectiv	69
<i>Secțiunea a 5-a. Consimțământul victimei. Problema acceptării riscurilor</i>	70
§1. Consimțământul victimei	70
1.1. Prejudiciile cauzate bunurilor	70
1.1.1. Clauzele de excludere a răspunderii civile	70
1.1.2. Clauzele care limitează răspunderea	71
1.2. Prejudiciile cauzate integrității fizice sau psihice ori sănătății	72
1.2.1. Regula	72
1.2.2. Excepții de la regula statuată în art. 1355 alin. (3) C. civ.	73
1.3. Domeniul medical	73
1.3.1. Consimțământul – condiție a evitării malpraxisului	73
1.3.2. Obligația de informare – condiție prealabilă exprimării consimțământului pacientului. Obiectul informării medicale	75
1.3.3. Consimțământul în ipoteze speciale	78
1.3.4. Consimțământul în spațiul bioeticii	79
1.4. Activitățile sportive	87
1.5. Consimțământul în contextul drepturilor personalității	88
1.6. Prezumții de consimțământ	89
1.6.1. Consimțământul la prelucrarea datelor cu caracter personal	92
§2. Acceptarea riscurilor	93
2.1. Semnificații	93
2.2. Arie de aplicare	93
<i>Secțiunea a 6-a. Forța majoră și cazul fortuit</i>	95
§1. Preliminarii	95
§2. Forța majoră	97
§3. Cazul fortuit	100

<i>Secțiunea a 7-a. Fapta victimei sau fapta terțului</i>	101
<i>Secțiunea a 8-a. Anunțuri privitoare la răspundere</i>	102

Capitolul al V-lea. Prejudiciul – o constantă în cadrul formelor răspunderii civile	105
<i>Secțiunea 1. Prejudiciul: condiție esențială în răspunderea delictuală</i>	105
§1. Prejudiciul în răspunderea pentru fapta proprie a persoanei fizice	105
1.1. Prejudiciul – consecință a încălcării unui drept subiectiv civil sau a unui interes legitim	105
1.1.1. Drept subiectiv civil – interes indemnizabil	105
1.1.2. Indemnizarea interesului legitim. Traseu jurisprudențial și doctrinar	109
1.1.3. Cerințele interesului indemnizabil – <i>de lege lata</i>	111
1.1.4. Situații de fapt indemnizate sub genericul interesului	116
1.1.5. Limitele indemnizării interesului	118
1.2. Prejudiciul cauzat de minor sau de persoana pusă sub interdicție judecătorească (art. 1366 C. civ.)	119
1.3. Răspunderea altor persoane lipsite de discernământ	121
1.4. Obligația subsidiară de indemnizare a victimei	122
1.5. Răspunderea autorului, complicelui, tăinuitorului, favorizatorului	123
1.6. Vinovăția comună. Pluralitatea de cauze	124
§2. Răspunderea persoanei juridice pentru prejudiciul cauzat prin fapte ilicite	125
2.1. Raporturile cu terții	125
2.2. Raporturile dintre persoana juridică și organul de conducere	127
2.3. Răspunderea persoanei juridice pentru prejudicii nepatrimoniale	128
§3. Prejudiciul în contextul răspunderii pentru fapta altuia	133
3.1. Răspunderea pentru fapta minorului sau a celui pus sub interdicție	133
3.1.1. Reglementare actuală	133
3.1.2. Domeniu de aplicare	134
3.1.3. Persoanele pentru care se angajează răspunderea	135

3.1.4. Persoanele care răspund _____	136
3.1.4.1. Fundamentul răspunderii _____	138
3.1.4.2. Condițiile răspunderii _____	139
3.1.5. Repararea prejudiciului în ipoteze speciale. Exonerări. Acțiunea în regres _____	140
3.2. Răspunderea comitenților pentru prepuși _____	142
3.2.1. Terminologie. Condițiile răspunderii _____	142
3.2.2. Fundamentul reparării prejudiciului conform art. 1373 C. civ. _____	145
3.2.3. Mecanismul reparării pagubei _____	146
3.3. Prejudiciul în răspunderea pentru animale/pentru lucruri, în general/pentru ruina edificiului _____	146
3.3.1. Răspunderea pentru animale _____	146
3.3.2. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de lucruri, în general _____	148
3.3.2.1. Paza lucrului/paza animalului – condiție specială de angajare a răspunderii _____	151
3.3.3. Răspunderea pentru ruina edificiului _____	153
3.4. Alte cazuri de răspundere pentru prejudiciu _____	154
3.5. Exonerări _____	154
<i>Secțiunea a 2-a. Prejudiciul contractual</i> _____	155
§1. Reglementarea în noul Cod civil _____	155
§2. Prejudiciul reparabil în răspunderea contractuală _____	156

Capitolul al VI-lea. Formele prejudiciilor civile. Formele reparației

reparației _____	159
<i>Secțiunea 1. Aspecte de terminologie</i> _____	159
<i>Secțiunea a 2-a. Clasificări ale prejudiciilor civile</i> _____	160
§1. Prejudiciu material, prejudiciu nepatrimonial _____	160
1.1. Prejudiciul material _____	160
1.1.1. Noțiune _____	160
1.2. Prejudiciul nepatrimonial _____	162
1.2.1. Noțiune _____	162
1.2.2. Delimitări _____	166
§2. Prejudiciu cauzat patrimoniului, prejudiciu cauzat persoanei _____	168
2.1. Cheltuielile efectuate pentru limitarea sau pentru evitarea prejudiciului _____	171
2.2. Obligația de a diminua prejudiciul sau de a evita agravarea prejudiciului _____	171
2.2.1. Documente internaționale. Legislație națională _____	171

2.2.2. Practică judiciară _____	173
§3. Prejudiciu material, prejudiciu corporal, prejudiciu moral _____	174
3.1. Prejudiciu patrimonial-prejudiciu nepatrimonial _____	174
3.2. Prejudiciu material, prejudiciu moral, prejudiciu corporal _____	175
3.3. Prevederile noului Cod civil român _____	179
§4. Alte clasificări ale prejudiciilor _____	180
4.1. Prejudiciu extracontractual, prejudiciu contractual _____	180
4.2. Prejudiciu individual, prejudiciu colectiv, prejudiciu în masă _____	180
4.3. Prejudicii instantanee, prejudicii succesive _____	181
4.4. Prejudiciu previzibil, prejudiciu imprevizibil _____	181
4.5. Alte clasificări _____	181
<i>Secțiunea a 3-a. Formele reparației</i> _____	182
§1. Obiectul reparației _____	182
§2. Răspunderea solidară și raporturile între debitori. Regresul _____	183
§3. Formele reparației _____	184
3.1. Repararea în natură – principiu al reparării pagubei _____	184
3.2. Repararea prin echivalent (echivalența pagubă – indemnizație) _____	185
3.2.1. Modalitățile de plată _____	185
3.2.2. Stabilirea despăgubirii prin acordul părților _____	186
3.2.3. Acordul părților consemnat în hotărârea de expedient _____	186
3.2.4. Prestațiile periodice _____	188
3.2.5. Data evaluării prejudiciului _____	190
Capitolul al VII-lea. Repararea prejudiciului generat de încălcarea drepturilor personalității _____	191
<i>Secțiunea 1. Considerații privind drepturile personalității</i> _____	191
§1. Noțiuni, caracteristici _____	191
§2. Drepturile personalității în spațiul internațional _____	195
<i>Secțiunea a 2-a. Repere evolutive în dreptul românesc</i> _____	202
§1. Perioada anterioară noului Cod civil român _____	202
§2. Noul Cod civil _____	210
<i>Secțiunea a 3-a. „Repararea” în natură a prejudiciului rezultat din încălcarea drepturilor personalității</i> _____	211

§1. Măsuri nepatrimoniale prevăzute de lege pentru apărarea drepturilor personalității _____	212
1.1. Sistemul măsurilor nepatrimoniale reglementate în noul Cod civil _____	212
1.2. Măsuri nepatrimoniale reglementate în legi speciale _____	216
§2. Măsuri nepatrimoniale preconizate în doctrină _____	220
§3. Măsuri provizorii _____	226
3.1. Dispozițiile Codului civil _____	226
3.2. Prevederile Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe _____	226
§4. Pornirea sau continuarea acțiunii în restabilirea dreptului nepatrimonial _____	227
§5. <i>Lex causae</i> în materia reparării prejudiciului rezultat din încălcarea drepturilor personalității _____	227
<i>Secțiunea a 4-a. Acordarea despăgubirilor în compensare pentru încălcarea drepturilor personalității _____</i>	228
§1. Etapele reparării bănești a prejudiciilor nepatrimoniale pentru încălcarea drepturilor personalității în dreptul român _____	231
§2. Criterii orientative de apreciere a prejudiciilor nepatrimoniale _____	233
2.1. Criterii orientative generale _____	234
2.2. Criterii orientative speciale _____	238
2.3. Criterii orientative de stabilire a cuantumului despăgubirilor în compensare _____	243
Capitolul al VIII-lea. Repararea prejudiciului cauzat prin vătămarea integrității corporale sau a sănătății _____	252
<i>Secțiunea 1. Dreptul la viață, dreptul la sănătate, dreptul la integritate _____</i>	<i>252</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Prejudiciul cauzat prin vătămarea integrității sau a sănătății _____</i>	<i>253</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Repararea prejudiciului economic al victimei directe _____</i>	<i>254</i>
§1. Elementele componente ale despăgubirii _____	255
1.1. Echivalentul câștigului din muncă _____	255
1.2. Cheltuielile de îngrijire medicală _____	256
1.3. Cheltuielile determinate de sporirea nevoilor de viață ale celui păgubit _____	257
1.4. Cheltuielile efectuate de victimă pentru evitarea sau pentru limitarea prejudiciului _____	258

1.5. Pierderea șanse de a obține un avantaj (patrimonial) sau de a evita o pagubă (patrimonială) ____	259
1.5.1. Pierderea șanse în materie medicală ____	259
§2. Orice alte prejudicii materiale ____	263
2.1. Despăgubirea provizorie ____	263
2.2. Despăgubirea în raport cu ajutorul și pensia ____	263
§3. Formele reparației ____	264
3.1. Forma despăgubirilor. Prejudiciul viitor ____	264
3.2. Prejudicii cu caracter de continuitate ____	265
3.3. Stabilirea cuantumului despăgubirilor ____	267
§4. Vătămarea minorului ____	268
<i>Secțiunea a 4-a. Prejudiciul nepatrimonial al victimei directe</i> ____	269
§1. Prejudiciul de agrement ____	269
§2. Alte tipuri de prejudicii nepatrimoniale cauzate victimei directe ____	271
2.1. <i>Pretium doloris</i> ____	273
2.2. Prejudiciul estetic ____	275
2.3. Prejudiciul sexual ____	276
2.4. Prejudiciul juvenil ____	276
<i>Secțiunea a 5-a. Prejudiciul victimelor indirecte</i> ____	278
§1. Victimele indirecte. Delimitări. Caracteristicile prejudiciului prin ricoșeu ____	278
1.1. Victimele prin ricoșeu. Delimitări ____	278
1.2. Prejudiciul prin ricoșeu ____	279
1.2.1. Noțiune, caractere ____	279
1.2.2. Varietățile prejudiciului prin ricoșeu ____	281
1.2.3. Criterii de determinare a victimelor prin ricoșeu ____	281
§2. Prejudiciul economic al victimei indirecte ____	282
2.1. Ipoteza în care victima directă a decedat ____	282
2.2. Ipoteza în care victima directă a supraviețuit faptei ilicite ____	283
§3. Prejudiciul nepatrimonial al victimei indirecte ____	284
3.1. Drept român. Soluțiile noului Cod civil ____	289
3.2. Prejudiciul afectiv în cazul supraviețuirii victimei directe ____	292
3.3. Prescripția extinctivă (art. 1394-1395 C. civ.) ____	296
Capitolul al IX-lea. Prejudiciul în spațiul Internet ____	297
<i>Secțiunea 1. Modalități specifice de încălcare a drepturilor subiective</i> ____	297
<i>Secțiunea a 2-a. Comunicările comerciale nesolicitate și prejudiciul cauzat prin încălcarea intimității virtuale</i> ____	300

§1. Viața privată și secretul mesageriei electronice _____	300
§2. Regimul juridic al comunicărilor comerciale nesolicitate _____	303
§3. Instrumente de protecție a vieții private și de evitare a prejudiciului _____	305
3.1. Obligația specială de informare și protecția datelor personale _____	305
3.2. <i>Option-in</i> – condiție a evitării încălcării spațiului privat virtual _____	309
3.3. Noua reglementare a Legii nr. 506/2004 _____	309
3.4. Comunicările comerciale nesolicitate în Legea privind comerțul electronic și în Ordonanța Guvernului privind regimul juridic al contractelor la distanță _____	311
3.5. Regimul aplicabil _____	314
§4. Regimul sancțiunilor _____	315
<i>Secțiunea a 3-a. Spamming, cookies – conduite prejudiciabile în Internet</i> _____	316
§1. Internet, e-commerce și cybermarketing _____	316
§2. Spam, spamming _____	319
§3. Cookies sau „urmele informatice” _____	321
<i>Secțiunea a 4-a. Prejudiciul rezultat din încălcarea vieții private a salariaților</i> _____	323
§1. Viața privată la locul de muncă _____	323
1.1. Intimitatea informațională la locul de muncă _____	323
1.2. „Domiciliul” profesional _____	324
1.3. Videosupravegherea salariaților _____	326
1.4. Corespondența electronică a salariatului. Accesarea Internetului de la locul de muncă _____	327
1.5. Soluții preconizate pentru prevenirea pagubelor _____	330
<i>Secțiunea a 5-a. „Imaginea prejudiciabilă”</i> _____	334
<i>Secțiunea a 6-a. Răspunderea civilă în Internet. Aspecte de jurisprudență</i> _____	335
§1. Imaginea persoanei _____	336
§2. Corespondența electronică a salariatului _____	337
§3. Secretul poștei electronice _____	339
§4. Spam-ul _____	339
§5. Dreptul de autor _____	343
§6. Conținuturi care incită la rasism _____	345

Bibliografie _____	347
---------------------------	------------

Index _____	373
--------------------	------------